

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Domino Papæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Christo filium nostrum Leonem illustrem Regem Armeniæ tam pro ipso quam ipsius nepote subortis, necnon & æmulationibus aliis quibus invicem in partibus illis Christianorum aliqui provocantur, multa sunt apostolarum nostro relata pro quibus ingenitendo dicentes *Vae à scandalis terre sanctæ*, tibi ea prout audivimus sigillatim non duximus referenda; non quod lacrymis indulgere nolimus quas ipsorum memoria detorqueret, sed quia non credimus expedire de iis quæ præsentiora sunt tibi peregrinos referre rumores. Quia igitur nos, qui statui seu potius casu terræ sanctæ hæcenus vigilanter studuimus, sed nequivimus efficaciter subvenire, multifariè multisque modis reliquis ejus servandi mutuo sibi pacem impendendo consilium & hostibus resistendi procurando succursum, quantumcunque de nostris meritis diffidamus, adhuc tamen de Dei virtute confidimus, existimantes quod ex præmissis salus ejusdem terræ non ex modica parte dependeat, super iis quæ sequuntur vices nostras tibi duximus committendas. Quocirca fraternitatem tuam monemus attentius & hortamur, per apostolica tibi scripta præcipiendo mandantes quatenus diligenter pensatis omnibus circumstantiis, plenariè intendens ad liberationem præfati Patriarchæ ac nepotum suorum, super satisfactione præstanda tam ipsi quam Ecclesiæ, immo Deo, & absolutione prædicti Comitum, seu etiam observatione ac relaxatione sententiarum quæ latæ sunt ob hujusmodi sacrilegium vel ferendæ, ac deinde super iustitia mutuo impendenda inter eundem Regem ipsiusque nepotem & Comitum memoratum atque Templarios, ac ceteris quæ præmissa contingunt, statuas auctoritate nostra suffultus quod saluti & iustitiæ singulorum ac statui terræ sanctæ noveris expedire, & facias quod statueris per censuram ecclesiasticam appellatione remota firmiter observari, contradictores, si qui fuerint, vel rebelles per censuram eandem cessante appellatione compefcens. Datum Laterani Idibus Februarij, anno decimo.

DOMINO PAPA.

Reverendo in Christo patri suo sanctissimo Domino Innocentio sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ summo Pontifici Philippus Dei gratia Romanorum Rex semper augustus salutem & filialis dilectionis affectum. Cum plenè cuilibet constare possit quod ab illo fonte in quo totius spiritalis

Tom. II.

juris & ecclesiastici plenitudo consistit nihil aliud procedere possit vel abinde derivari nisi quod sanctum sit & quod contineat æquitatem, semper hoc inde sperandum est per quod unicuique consulatur, conservata tamen huic fonti totius suæ auctoritatis integritate. Cum igitur apud sanctitatem vestram divina ordinatione totius ecclesiastici juris plenitudo consistat, est denique apud prudentiam vestram potestas plena, inspecta secundum varietatem variorum negotiorum necessitate, rigorem districti juris temperare, & quandoque, cum & hæc oportuerit, severitatem disciplinæ secundum ipsius juris ordinem incommutabiliter observare. Ceterum, Patet sanctissime, quamvis nos vehementissimè credamus quod ad aures vestras jam devenerit quod Dominus Hartvvicus Bremensis Ecclesiæ Archiepiscopus, Deo ipsum vocante de medio, jam debita carnis exolverit, id ipsum tamen & nos vobis duximus significandum. Mortuo itaque jam dicto Archiepiscopo, ne ipsa Bremensis Ecclesia suo pastore orbata, diù sic viduata consisteret, clerus ipsius Ecclesiæ cum omnibus iis qui electioni futuri Episcopi interessè debuerant ad electionem confederunt, considerata quoque jam dictæ Ecclesiæ necessitate, unanimiter vota sua in Dominum Waldemarum Slevvicensem Episcopum transtulerunt. Cum igitur mutatio Episcoporum sine speciali licentia hujus sanctæ sedis fieri non debeat, & cum aliquis Episcopus ab una Ecclesia ad aliam transire non possit sine vestra concessione, sanctitatem vestram omni ea qua possumus affectione rogamus ut vos principaliter propter Deum & si quid apud vos potest majestatis nostræ petitio, concedatis præfato Slevvicensi Episcopo ut ipse ad Bremensem Ecclesiam, ad quam postulatus est, de gratia vestra possit transire & concessione, & ipsum à vobis confirmatum & expeditum de iis omnibus quæ ad vestram pertinent sanctitatem, ipsi Bremensi Ecclesiæ remittatis, temperata circa eum misericorditer supradictæ constitutionis disciplina. Ad hæc, ad discretionem paternitatis vestræ deferre volumus quod jam dicta Bremensis Ecclesia jamdiu multis pressuris & miseriis miserabiliter subjacuit, & cum ipsa quandoque fuisset una de nobilioribus Ecclesiis in imperio constitutis, multis de causis, quas enumerare modò necesse non est, multum ei in rebus & honore deperit, præcipuè tamen ex illius Archiepiscopi negligentia qui nunc mortuus est, &

R ij

Vide supra epist.
209.Epist. 215.
Philippus Rex
Romanorum
scribit pro
Episcopo Sle-
viciensi.Infrà lib.
II. g. 110.
de Rey
et ann.
§ 37.

ex multo defectu ipsius, qui in ipso con-
venerat, multum sub eo Bremensis Ec-
clesia viluit, ita quod eo etiam adhuc vi-
vente jamdicta Ecclesia jussu possit dici
viduata. Moveant hæc igitur vestram fan-
ctitatem, & miseris ipsius Bremensis Ec-
clesie in hoc paternè consulatis ut vos ei
transmittatis Dominum Waldemarum
Slevvicensem Episcopum, qui à sanctita-
te vestra postulatur. Scire etiam vos vo-
lumus quod quantum ad nos & ad jus
spectat imperij, & quantum in nobis erit,
ad hoc adhibere volumus piam operam
& efficacem ut ipsa Bremensis Ecclesia in
pristinum statum secundum dignitatem &
honorem quem quandoque consuevit ha-
bere possit reformari.

HERVEO TRECENSI EPISCOPO.

*Epist. 216.
Confirmantur
privilegia Ec-
clesie Trec-
ensis per
Regem Fran-
corum.*

SOlet annuere &c. Ex litteris siqui-
dem fraternitatis tuæ intelleximus
evidenter quod licet inter te ac carissi-
mum in Christo filium nostrum Philip-
pum Francorum Regem illustrem occa-
sione quorundam archidiaconatum &
præbendarum, quas quibusdam clericis
idem Rex Ecclesia tua vacante concessit,
emerferit scrupulus quæstionis, eod-
em Rege firmiter asserente donationes
præbendarum ad se, ipsa Ecclesia vacan-
te, spectare, idem tamen Rex postmodum
jus tuum & libertatem Ecclesie recog-
noscens, regia benignitate concessit ut
archidiaconatus, præbendæ, ac alia be-
neficia quæ ibidem vacare contigerit Ec-
clesia ipsa pastoris officio desinita, do-
nationi substituendi Pontificis de cetero
reserventur, statuens nihilominus ut de
beneficiis quæ nuper sede vacante conces-
serat, tuam faceres voluntatem, liberè
profitendo se in ipsis nihil juris penitus ha-
buisset. Possessiones insuper & quædam alia
tam tibi quam tuis successoribus idem
Rex auctoritate regia confirmavit; sicut
hæc omnia in privilegio præfati Regis ple-
nius perspeximus contineri, cujus teno-
rem de verbo ad verbum præsentibus lit-
teris duximus inferendum. **I N N O M I N E**
sanctæ & individuæ trinitatis. Amen. Phi-
lippus Dei gratia Francorum Rex. No-
verint universi præsentibus pariter & futuri
quod carissimus quondam genitor noster
Ludovicus Matthæo tunc temporis Tre-
censi Episcopo ejusque successoribus quæ
subter annexa sunt in perpetuum conces-
sit & confirmavit, videlicet villam quæ
dicitur sanctus Leo cum appendiciis suis,
& quicquid juris idem Episcopus habe-

bat in villa quæ dicitur Avenz, quicquid
juris habebat in villa quæ dicitur Lanes,
quicquid juris habebat in villa quæ dicitur
Angularia, & insulam quæ juxta eam
sita est in flumine Alba, villam quæ di-
citur Aquis cum appendiciis suis, in ea li-
bertate quæ ipsi Trecensi Episcopo à Do-
minis de villa Mauri concessa est, videli-
cet ut cum Trecensem Ecclesiam suo an-
tistite vacare contigerit, Domini villæ
Mauri vel ministri eorum de rebus Epif-
copi vel suorum hominum jurisdictionis
ejusdem villæ nihil accipient, sed usibus
& dispositioni ejus qui illic fuerit subro-
gandus antistes in sua incolumitate omnia
conserventur. Quicquid etiam idem Epif-
copus habebat in villa quæ dicitur Gume-
rium, & in villa nuncupata Summus fons,
cum jure & libertate quam in eisdem lo-
cis habuerunt antecessores sui. Præterea
libertatem sibi & Ecclesie suæ à bonæ
memoriæ Comite Hugone concessam,
scilicet ut qui ab eodem Episcopo servien-
tes aliquod publicum officium obtinuerint,
ab omni justitia & exactione Comitum
Trecensium ac suorum ministerialium,
quandiu officium ipsum habuerint, liberi
sint & immunes. Adjecit etiam bonæ me-
moriæ supradictus genitor noster ut do-
mus episcopales & curtes cum omnibus in
eis contentis in obitu Episcoporum illam
libertatem obtineant quam Comes Hen-
ricus ei concessisse & confirmasse dinosci-
tur. Ad hæc, unum modium frumenti
quem idem Comes Henricus ei de molen-
dinis quæ sub turre sita sunt pro homini-
bus apud curtes insulæ habitantibus de-
dit in vigilia omnium sanctorum annuatim
perfolvendum, & unum sextarium fru-
menti in novis molendinis juxta Ecclesiam
sancti Quintini pro censu quem debet
Paganus de *Tuso. Furnum quoque in
burgo Episcopi in ea integritate liberta-
tis quam ei memoratus Comes Henricus
concessit & scripto suo roboravit. Cen-
tum etiam solidos quos idem Comes Hen-
ricus dedit matriculariis Ecclesie sancti
Petri in theloneo suo Trecensi singulis
annis perfolvendos. Grangiam quoque
villæ Cestini cum appendiciis suis, quæ
acquisivit & acquirere possit. Præterea
honorem de Meriaco cum casamentis,
terris cultis & incultis, fluviis, aquis,
aquarumve decursibus, pratis, pascuis, &
nemoribus, servis & ancillis, sicut ante-
cessores ejus ab ipso genitore nostro &
suis antecessoribus habuerunt. Casamenta
etiam quæ Domini de Triagnello, castrum

*Apud Cremo-
nat. Tullio.*